

Byla C-319/20

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2020 m. liepos 15 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesgerichtshof (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. gegužės 28 d.

Atsakovė ir kasatorė:

Facebook Ireland Limited

Ieškovė ir kita kasacinio proceso šalis:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.

Pagrindinės bylos dalykas

Ieškinyš dėl veiksmų nutraukimo duomenų apsaugos teisės nuostatų pažeidimo atveju.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Bendrojo duomenų apsaugos reglamento VIII skyriaus, visų pirma 80 straipsnio 1 ir 2 dalių bei 84 straipsnio 1 dalies, išaiškinimas; SESV 267 straipsnis.

Prejudicinis klausimas

Ar pagal Reglamento (ES) 2016/679 VIII skyriaus, visų pirma 80 straipsnio 1 ir 2 dalių bei 84 straipsnio 1 dalies, nuostatas draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kuriomis, be reglamento taikymui stebėti ir jam įgyvendinti kompetentingų priežiūros institucijų intervencijos teisių ir duomenų subjektų teisinės apsaugos galimybių, suteikiama teisė, viena vertus, konkurentams, kita

vertus, pagal nacionalinės teisės aktus teisę turinčioms asociacijoms, įstaigoms ir rūmams Reglamento (ES) 2016/679 pažeidimo atvejais, nepriklausomai nuo pavienių duomenų subjektų konkrečių teisių pažeidimo ir neturint duomenų subjekto įgaliojimų, imtis veiksmų prieš pažeidėją, t. y. pareikšti ieškinį civilinių bylų teismuose, remiantis nesąžiningos komercinės veiklos draudimo, vartotojų apsaugos teisės akto pažeidimo arba draudimo taikyti negaliojančias Bendrąsias komercines sąlygas aspektu?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), VIII skyrius, visų pirma 80 straipsnio 1 ir 2 dalys bei 84 straipsnio 1 dalis

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Gesetz über Unterlassungsklagen bei Verbraucherrechts- und anderen Verstößen (Ieškinių dėl veiksmų nutraukimo vartotojų teisių ir kitų pažeidimų atvejais įstatymas, arba *Unterlassungsklagengesetz* (Ieškinių dėl veiksmų nutraukimo įstatymas, toliau – *UKlaG*) 1 straipsnis (Teisė reikalauti nutraukti veiksmus ir teisė atšaukti Bendrųjų komercinių sąlygų taikymo atveju), 2 straipsnio (Teisės vartotojų apsaugos teisės aktus pažeidžiančios praktikos atveju) 2 dalies 11 punktas, 3 straipsnis (Teisę reikšti reikalavimus turintys subjektai) ir 4 straipsnis (Kompetentingi subjektai)

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Kovos su nesąžininga konkurencija įstatymas, toliau – *UWG*) 3 straipsnis (Nesąžiningos komercinės veiklos draudimas), 3a straipsnis (Teisės pažeidimas), 8 straipsnis (Atitaisymas ir veiksmų nutraukimas) 1 ir 3 dalys

Telemediengesetz (Elektroninių paslaugų įstatymas, toliau – *TMG*) 13 straipsnis (Paslaugų teikėjo pareigos)

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Ieškovė yra federacinė žemių vartotojų organizacijų asociacija, įtraukta į kompetentingų subjektų sąrašą pagal *UKlaG* 4 straipsnį. Airijoje įsisteigusi atsakovė adresu www.facebook.de valdo interneto platformą *Facebook*, skirtą keistis asmeniniais ir kitais duomenimis. Vokietijoje įsisteigusi tai pačiai įmonių grupei kaip atsakovė priklausanti bendrovė *Facebook Germany GmbH* yra atsakinga už reklamos ploto šioje interneto platformoje pardavimą Vokietijoje ir aptarnauja vietinius atsakovės reklamos klientus. Sutartis su reklamos klientais Vokietijoje sudaro atsakovė. Ji taip pat tvarko *Facebook* klientų Vokietijoje

duomenis. Atsakovės ir *Facebook Germany GmbH* patronuojančioji bendrovė įsisteigusi Jungtinėse Amerikos Valstijose.

- 2 Interneto platformoje *Facebook* yra vadinamasis programėlių centras (*App-Zentrum*), kuriame atsakovė savo naudotojams teikia, be kita ko, prieigą prie nemokamų trečiųjų šalių siūlomų žaidimų. Atvėrus programėlių centrą 2012 m. lapkričio 26 d., jame buvo siūlomas žaidimas „The Ville“; spustelėjus laukelį „Žaisti dabar“, pasirodė tokia informacija:
- 3 Spustelėjus „Žaisti“, programėlės viršuje buvo rodoma: - *Tavo bendroji informacija (?)*, - *Tavo elektroninio pašto adresas*, - *Apie Tave*, - *Tavo būsenos pranešimai*, *Ši programėlė gali skelbti pranešimus tavo vardu, įskaitant tavo surinktus taškus ir kita*.
- 4 Ten pat buvo pateikta pastaba: *Tęsdamas sutinki su „The Ville“ bendrosiomis komercinėmis sąlygomis ir duomenų apsaugos taisyklėmis*.
- 5 Bendrąsias komercines sąlygas ir duomenų apsaugos taisykles buvo galima atsisiųsti spustelėjus elektroninę nuorodą (saitą). Atitinkamos pastabos buvo teikiamos ir su įvairiais kitais žaidimais. Su žaidimu „Scrabble“ teikiamos pastabos baigėsi sakiniu: *Ši programėlė gali skelbti būsenos pranešimus, nuotraukas ir kita tavo vardu*.
- 6 Pastabų, kurios buvo rodomos programėlių centre spustelėjus laukelį „Žaisti dabar“, teikimą ieškovė vertina kaip nesąžiningą praktiką, nes, be kita ko, padarytas teisės pažeidimas, t. y. neįvykdyti duomenų apsaugos teisės aktuose nustatyti reikalavimai iš naudotojo gauti galiojantį sutikimą. Baigiamąją pastabą, kuri buvo teikiama žaidime „Scrabble“, ieškovė laiko naudotojui nepagrįstai nepalankia Bendrąja komercine sąlyga.
- 7 Ieškovė iš esmės reikalauja įpareigoti atsakovę nutraukti pirma apibūdintą praktiką vartotojų, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra Vokietijos Federacinėje Respublikoje, atžvilgiu ir uždrausti jai taikyti tokią sąlygą, kokią ji siejo su žaidimu „Scrabble“.
- 8 Ieškovė pareiškė ieškinį nepriklausomai nuo duomenų subjekto konkretaus duomenų apsaugos teisių pažeidimo ir neturėdama tokio duomenų subjekto įgaliojimų.
- 9 Apygardos teismas atsakovę įpareigojo įvykdyti ieškinio reikalavimus. Atsakovės apeliacinis skundas buvo netenkintas. Kasaciniu skundu, kurį ieškovė prašo atmesti, atsakovė tebeprašo netenkinti ieškinio.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, apeliacinis teismas teisingai pripažino ieškinio reikalavimus pagrįstais. Todėl tam, ar

kasacinis skundas tenkintinas, lemiamą reikšmę turi aplinkybė, ar apeliacinis teismas nepadarė teisės klaidos pripažindamas ieškinį priimtinu.

- 11 Nagrinėjant ieškinio priimtinumą kyla klausimas dėl Reglamento 2016/679 išaiškinimo. Neaišku, ar kompetentingi subjektai, tokie kaip byloje ieškinį pareiškusi vartotojų asociacija, įsigaliojus Reglamentui 2016/679, pagal UWG 8 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir *UKlaG* 3 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 1 punktą turi teisę imtis veiksmų dėl šio reglamento pažeidimo, t. y. pareikšti ieškinį civilinių bylų teismuose, nepriklausomai nuo konkretaus pavienių duomenų subjektų teisių pažeidimo ir neturėdami duomenų subjekto įgaliojimų, tačiau remdamiesi teisės pažeidimu pagal UWG 3a straipsnį, vartotojų apsaugos teisės akto pažeidimu pagal *UKlaG* 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktą arba negaliojančių Bendrųjų komercinių sąlygų taikymu pagal *UKlaG* 1 straipsnį.
- 12 Prieš įsigaliojant Reglamentui 2016/679, TMG 13 straipsnio 1 dalies pažeidimu grindžiami ieškinio reikalavimai buvo priimtini ir pagrįsti.
- 13 TMG 13 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio pirmoje dalyje nustatyta, kad paslaugų teikėjas prieš naudotojui pradėdant naudotis paslaugomis turi visiems suprantama forma jį informuoti apie asmens duomenų rinkimo ir naudojimo pobūdį, mastą ir tikslą, jei tokia informacija dar nebuvo suteikta. Apeliacinis teismas nepadarė teisės klaidos priėjęs prie išvados, jog informacija, kuri buvo teikiama programėlių centre ir dėl kurios reiškiami ieškinio reikalavimai, šių reikalavimų neatitinka, todėl ieškinys šiuo požiūriu yra pagrįstas.
- 14 Neįvykdžiusi iš TMG 13 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio pirmos dalies kylančių informavimo pareigų atsakovė pažeidė UWG 3a straipsnį ir *UKlaG* 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktą. Apeliacinis teismas pagrįstai preziumavo, jog byloje nagrinėjamos nuostatos pagal TMG 13 straipsnį yra nuostatos dėl elgesio rinkoje, kaip tai suprantama pagal UWG 3a straipsnį. Be to, tai yra teisės normos, kuriomis pagal *UKlaG* 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punkto a papunktį reguliuojamas verslininko vykdomo vartotojo asmens duomenų rinkimo, tvarkymo arba naudojimo reklamos tikslais leistinumas. Apeliacinis teismas taip pat teisingai preziumavo, jog aplinkybė, kad atsakovė yra įsisteigusi Airijoje, nekliudo taikyti Vokietijos duomenų apsaugos teisės aktų. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas 2018 m. birželio 5 d. Sprendime *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein* (C-210/16, EU:C:2018:388, 55 punktas) dėl (šioje byloje taip pat esančio) Airijoje įsisteigusios už byloje reikšmingų duomenų tvarkymą atsakingos atsakovės ir Vokietijoje įsisteigusios tik už reklamos pardavimo skatinimą Vokietijoje atsakingos tai pačiai įmonių grupei priklausančios bendrovės santykio jau nusprendė, jog Vokietijoje įsisteigusi tai pačiai įmonių grupei priklausanti bendrovė yra padalinys, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 95/46/EB 4 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 15 Atsakovė taip pat taikė bendrąją komercinę sąlygą, kuri dėl byloje reikšmingų duomenų apsaugos teisės aktuose numatytų informavimo pareigų neįvykdymo

pagal *UKlaG* 1 straipsnį buvo negaliojanti. Ieškinys iš pradžių buvo pagrįstas ir šiuo požiūriu.

Ieškinio priimtino problema

- 16 Ieškinys iš pradžių taip pat buvo priimtinas. Visų pirma, prieš įsigaliojant Reglamentui 2016/679 ieškovė turėjo teisę teikti ieškinio reikalavimus, t. y. pareikšti ieškinį civilinių bylų teismuose.
- 17 Remiantis UWG 8 straipsnio 3 dalies 3 punktu, UWG 8 straipsnio 1 dalyje suteikiamą teisę reikalauti nutraukti pagal UWG 3 straipsnį draudžiamą nesąžiningą komercinę praktiką turi kompetentingi subjektai, kurie įrodo, jog yra įtraukti į kompetentingų subjektų sąrašą pagal *UKlaG* 4 straipsnį. Ieškinį pareiškusi vartotojų asociacija įtraukta į kompetentingų subjektų sąrašą pagal *UKlaG* 4 straipsnį. Kaip toks subjektas, ieškovė galiojant Direktyvai 95/46/EB turėjo teisę pagal UWG 8 straipsnio 1 dalį ir 3 dalies 3 punktą, aiškinamus kartu su UWG 3 straipsnio 1 dalimi ir 3a straipsniu, imtis veiksmų dėl duomenų apsaugos teisės aktų (šiuo atveju – Direktyvos 95/46/EB 10 straipsnio a punkto, TMG 13 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio pirmos dalies) pažeidimų, t. y. pareikšti ieškinį dėl veiksmų nutraukimo, remdamasi teisės pažeidimu, t. y. nesąžininga komercine veikla (žr. 2019 m. liepos 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Fashion ID*, C-40/17, EU:C:2019:629, 63 punktą).
- 18 Ieškovės teisė pareikšti reikalavimą nutraukti veiksmus taip pat kilo iš *UKlaG* 3 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 1 punkto. Jame numatyta, kad kompetentingi subjektai, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, gali reikšti reikalavimus dėl veiksmų nutraukimo pažeidus vartotojų apsaugos teisės aktus, prie kurių pagal *UKlaG* 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktą taip pat priskiriamos nuostatos, reglamentuojančios verslininko vykdomo vartotojo asmens duomenų rinkimo, tvarkymo arba naudojimo reklamos tikslais leistinumą.
- 19 Teisė reikšti ieškinio reikalavimą dėl bendrosios komercinės sąlygos taikymo kilo iš *UKlaG* 3 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 1 punkto. Remiantis šia nuostata, kompetentingi subjektai turi teisę pagal *UKlaG* 1 straipsnį reikšti reikalavimą uždrausti taikyti pagal *Bürgerliches Gesetzbuch* (Civilinis kodeksas, BGB) 307 straipsnį negaliojančias Bendrąsias komercines sąlygas. Taigi, prieš įsigaliojant Reglamentui 2016/679, kompetentingi subjektai, kaip jie suprantami pagal *UKlaG* 3 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 1 punktą, turėjo teisę pagal *UKlaG* 1 straipsnį imtis veiksmų prieš subjektą, kuris taiko dėl duomenų apsaugos teisės nuostatos pažeidimo pagal BGB 307 straipsnį negaliojančią Bendrąją komercinę sąlygą, t. y. pareikšti ieškinį dėl veiksmų nutraukimo.
- 20 Įsigaliojus Reglamentui 2016/679, ši teisinė padėtis galėjo pasikeisti taip, kad tai būtų reikšminga priimant sprendimą byloje.
- 21 Ieškinio reikalavimai yra pagrįsti ir įsigaliojus Reglamentui 2016/679. TMG 13 straipsnio 1 dalies nuostata nuo to laiko netaikoma. Dabar lemiamą

reikšmę turi iš Reglamento 2016/679 12–14 straipsnių kylančios informavimo pareigos. Atsakovė neįvykdė savo iš Reglamento 2016/679 12 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio kylančių pareigų duomenų subjektui glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba pateikti pagal šio reglamento 13 straipsnio 1 dalies c ir e punktus reikalingą informaciją apie asmens duomenų tvarkymo tikslą ir jų gavėją.

- 22 Vis dėlto, jei į prejudicinį klausimą būtų atsakyta teigiamai, iš pradžių turėta ieškovės teisė pareikšti ieškinį išnyko įsigaliojus Reglamentui 2016/679. Į aplinkybę, jog teisė pareikšti ieškinį išnyko, turi būti atsižvelgiama ir kasaciniame procese, o tai lemia ieškinio nepriimtinumą.

Ar asociacijos turi teisę pareikšti ieškinį pagal konkurencijos teisę?

- 23 Nesutariama, ar įsigaliojus Reglamentui 2016/679 kompetentingi subjektai, kaip jie suprantami pagal UKlaG 4 straipsnį, pagal UWG 8 straipsnio 3 dalies 3 punktą turi teisę imtis veiksmų pažeidus pagal SESV 288 straipsnio antros pastraipos pirmą sakinį tiesiogiai taikomas šio reglamento nuostatas dėl duomenų apsaugos, remdamiesi teisės pažeidimu pagal UWG 3a straipsnį.
- 24 Vienų manymu, Reglamento 2016/679 nuostatų dėl duomenų apsaugos įgyvendinimas sureguliuotas pačiame reglamente ir jis yra galutinio pobūdžio; todėl pagal šią nuomonę paneigiama konkurentų teisė pareikšti ieškinį pagal konkurencijos teisę ir preziumuojama asociacijų teisė pareikšti ieškinį tik reglamento 80 straipsnyje nustatytais sąlygomis.
- 25 Kiti laikosi nuomonės, jog Reglamento 2016/679 nuostatos dėl teisių įgyvendinimo nėra galutinio pobūdžio, todėl UWG 8 straipsnio 3 dalyje nurodyti konkurentai, asociacijos ir įstaigos tebeturi teisę reikšti reikalavimus dėl veiksmų nutraukimo, t. y. pareikšti ieškinį, remdamiesi teisės pažeidimu pagal UWG 3a straipsnį.
- 26 Dar kiti neigia konkurentų teisę pareikšti ieškinį, bet ją pripažįsta asociacijoms, kaip jos suprantamos pagal UKlaG 3 straipsnį, siekiant imtis veiksmų dėl pažeidimų pagal UKlaG 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktą, jei asociacijos atitinka Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.
- 27 Galiausiai egzistuoja ir tokia nuomonė, jog dėl Reglamento 2016/679 konkurentų teisė pareikšti ieškinį pagal UWG 8 straipsnio 3 dalies 1 punktą niekaip nepasikeitė, o asociacijos teisė pareikšti ieškinį turi tik reglamento 80 straipsnyje nustatytais sąlygomis.
- 28 Iš Reglamento 2016/679, konkrečiai jo VIII skyriaus nuostatų **formuluotės** negalima daryti išvados, jog kompetentingi subjektai, kurie pagal UWG 8 straipsnio 3 dalies 3 punktą veikia siekdami apginti vartotojų interesus, turi teisę pareikšti ieškinį.

- 29 Reglamento 2016/679 80 straipsnio 1 dalyje numatyta ne pelno įstaigų, organizacijų ar asociacijų, kurios tinkamai įsteigtos pagal valstybės narės teisę ir kurių įstatais nustatyti tikslai atitinka viešąjį interesą, kurios veikia duomenų subjekto teisių bei laisvių apsaugos srityje, kiek tai susiję su jų asmens duomenų apsauga, teisė pareikšti ieškinį. Vis dėlto tam reikia, kad duomenų subjektas įgaliotų įstaigą, organizaciją ar asociaciją jo vardu naudotis reglamento 77, 78 ir 79 straipsniuose nurodytomis teisėmis ir reglamento 82 straipsnyje nurodyta teise gauti kompensaciją, jei taip numatyta valstybės narės teisės aktuose.
- 30 Šiuo atveju nagrinėjama teisė pareikšti ieškinį pagal UWG 8 straipsnio 3 dalies 3 punktą nėra toks pagal duomenų subjekto įgaliojimą ir jo vardu reiškiamas ieškinys, kuriuo siekiama įgyvendinti jo asmenines teises. Priešingai, šioje teisės normoje reguliuojama iš paties subjekto turimų teisių kylanti teisė pareikšti kolektyvinį ieškinį, kuriuo, susiejant su teisinio pažeidimo faktu pagal UWG 3a straipsnį, leidžiama imtis objektyviosios teisės veiksmų dėl Reglamento 2016/679 nuostatų pažeidimo, nepriklausomai nuo atskirų duomenų subjektų konkrečių teisių pažeidimo ir jų įgaliojimų.
- 31 Teisė pareikšti kolektyvinį ieškinį, kuriuo siekiama pagal objektyviają teisę įgyvendinti duomenų apsaugos teises, nėra reguliuojama ir Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalyje. Pagal ją valstybės narės gali nustatyti, kad bet kuri šio straipsnio 1 dalyje nurodyta įstaiga, organizacija ar asociacija, nepriklausomai nuo duomenų subjekto įgaliojimų, toje valstybėje narėje turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, kuri yra kompetentinga pagal 77 straipsnį, ir turi teisę naudotis 78 ir 79 straipsniuose nurodytomis teisėmis. Vis dėlto tam reikia, kad tvarkant duomenis būtų buvusios pažeistos duomenų subjekto teisės pagal šį reglamentą. Taigi pagal Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalies nuostatą, remiantis jos formuluote, asociacijoms, kurios, kaip nagrinėjamu atveju remdamosi UWG 3a straipsniu ir 8 straipsnio 3 dalies 3 punktu, imasi veiksmų dėl objektyvių duomenų apsaugos teisės pažeidimų, nepriklausomai nuo konkretaus duomenų subjekto subjektyviųjų teisių pažeidimo, teisė pareikšti ieškinį taip pat nesuteikiama. Tokia pat išvada darytina iš Reglamento 2016/679 142 konstatuojamosios dalies antro sakinio, pagal kurį taip pat tam, kad būtų suteikiama teisė pareikšti kolektyvinį ieškinį nepriklausomai nuo duomenų subjekto įgaliojimų, turi būti pažeistos duomenų subjektų teisės.
- 32 Teisės pareikšti kolektyvinį ieškinį leistinumai negali būti grindžiamas ir Reglamento 2016/679 84 straipsnio 1 dalimi, pagal kurį valstybės narės nustato taisykles dėl kitų sankcijų už šio reglamento pažeidimus ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Teisė pareikšti kolektyvinį ieškinį, kaip ji sureguliuota UWG 8 straipsnio 3 dalyje, pagal Reglamento 2016/679 sistemą negali būti sankcija jau vien dėl to, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas reglamento VIII skyriuje aiškiai atskyrė teisių gynimo priemones, atsakomybę ir sankcijas, o iš reglamento 84 ir 83 straipsnių bei 148–152 konstatuojamųjų dalių sąsajos matyti, jog sankcijos, kaip jos suprantamos pagal reglamento 84 straipsnį, yra administracinės ir baudžiamosios sankcijos už pažeidimus.

- 33 Iš Reglamento (ES) 2016/679 aiškinimo atsižvelgiant į jo **sistemines sąsajas** nėra visiškai aišku, ar Sąjungos teisės aktų leidėjas šiuo reglamentu suvienodino nuostatas ne tik dėl asmens duomenų apsaugos, bet ir dėl paskesnių teisių įgyvendinimo.
- 34 Pagal Reglamentą 2016/679 priežiūros institucijoms, kaip jos suprantamos pagal jo 51 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 21 punktą, nustatomos išsamios stebėsenos pareigos, taip pat suteikiami išsamūs tyrimo įgaliojimai ir įgaliojimai imtis taisomųjų veiksmų. Iš to būtų galima daryti išvadą, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas iš esmės preziumavo, jog reglamento nuostatas įgyvendins priežiūros institucijos. Nukrypti leidžianti nuostata dėl teisės pareikšti kolektyvinį ieškinį reguliavimo pagal Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalį, atsižvelgiant į ši išsamų priežiūros institucijų pareigų ir teisių reguliavimą, galėtų būti išimtis. Todėl platus Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos aiškinimas nekreipiant dėmesio į šioje nuostatoje nustatytą „duomenų subjekto [teisių]“ sąlygą kelia abejonių.
- 35 Generalinis advokatas (2018 m. gruodžio 18 d. generalinio advokato M. Bobek išvada byloje *Fashion ID*, C-40/17, EU:C:2018:1039, 47 punktas) taip pat remiasi tuo, kad, priėmus Reglamentą 2016/679, pakeitusį Direktyvą 95/46/EB, pagal kurią valstybės narės galėjo laisvai pasirinkti, kaip ją perkelti į nacionalinę teisę, reglamentą įgyvendinančios nacionalinės teisės normos iš esmės gali būti priimamos tik tada, kai tai yra aiškiai leidžiama.
- 36 Vis dėlto galutinį sureguliuojimo pobūdį paneigiantis argumentas galėtų būti Reglamento 2016/679 77 straipsnio 1 dalyje, 78 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 79 straipsnio 1 dalyje vartojama formuluotė „[n]edarant poveikio galimybei imtis kitų <...> teisių gynimo priemonių“. Be to, pagal Reglamento 2016/679 82 straipsnio 1 dalį bet kuris asmuo, patyręs materialinę ar nematerialinę žalą dėl šio reglamento pažeidimo, turi teisę gauti kompensaciją už patirtą žalą. Iš to būtų galima daryti išvadą, jog pagal Reglamentą 2016/679 neatmetama, kad veiksmų reglamento nuostatų dėl duomenų apsaugos pažeidimo atvejais gali imtis kitas nei duomenų subjektas asmuo, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalį.
- 37 Remiantis **reguliavimo tikslu** taip pat neįmanoma aiškiai atsakyti į prejudicinį klausimą.
- 38 Prezumpciją, jog išlieka teisės pareikšti kolektyvinį ieškinį pagal konkurencijos teisę remiantis UWG 8 straipsnio 3 dalies 3 punktu leistinumas, būtų galima pagrįsti argumentu, kad taip išlaikoma atsižvelgiant į efektyvumo principą tikslinga papildoma teisių įgyvendinimo galimybė, siekiant užtikrinti kuo aukštesnio lygio duomenų apsaugą, kaip nustatyta Reglamento 2016/679 10 konstatuojamojoje dalyje.
- 39 Kita vertus, toks teisės pareikšti kolektyvinį ieškinį leistinumas galėtų būti nesuderinamas su suvienodinimo tikslu, kurio siekė Sąjungos teisės aktų leidėjas

priimdamas Reglamentą 2016/679. Šiam tikslui galėtų prieštarauti tai, kad, viršijant reglamente nustatytas priemones, duomenų apsaugos teisės nuostatas įgyvendintų privatus asmenys, taigi, pirma, konkurentai, antra, įmonių ir vartotojų asociacijos, kaip tai suprantama pagal UWG 8 straipsnio 3 dalį.

- 40 Taip pat negalima tvirtai teigti, kad reglamento įgyvendinimo sistemoje yra apsaugos spraga, kurią reikėtų panaikinti privatiems asmenims suteikiant teisę pareikšti kolektyvinį ieškinį pagal konkurencijos teisę, kaip tai suprantama pagal UWG 8 straipsnio 3 dalį. Pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 3 dalį tai, kaip laikomasi asmens duomenų apsaugos taisyklių, kontroliuoja nepriklausoma institucija. Atitinkamai Reglamente 2016/679 nustatytos išsamios priežiūros institucijų užduotys ir teisės. Galėtų kilti pavojus, kad dėl konkurencijos, kai objektyviausias duomenų apsaugos teisės nuostatas įgyvendins, viena vertus, priežiūros institucijos, kita vertus, civilinių bylų teismai, diferencijuotos priežiūros institucijų teisės bus eliminuotos ir duomenų apsaugos teisės nuostatos Europos Sąjungoje bus įgyvendinamos skirtingai.

Vartotojų apsaugos teisės akto pažeidimas, kaip tai suprantama pagal UKlaG 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktą

- 41 Taip pat reikia išsiaiškinti, ar, įsigaliojus Reglamentui 2016/679, UKlaG 3 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 1 punkte nurodyti kompetentingi subjektai turi teisę imtis veiksmų reglamento nuostatų dėl duomenų apsaugos pažeidimo atvejais, remdamiesi UKlaG 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktu.
- 42 Vieni laikosi nuomonės, jog UKlaG 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktas laikytinas teisės norma, kuria buvo iš anksto iš dalies įgyvendinta Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalies nuostata.
- 43 Kiti apskritai atmets tokią teisę pareikšti ieškinį. Jų manymu, kyla abejonių, ar UKlaG 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punkte įtvirtintos duomenų apsaugos nuostatos, kurios yra susijusios su 2018 m. gegužės 25 d. panaikintomis ankstesnės redakcijos federalinio duomenų apsaugos įstatymo nuostatomis ir neturi atitikmens nuo to laiko galiojančiose naujos redakcijos Federalinio duomenų apsaugos įstatymo nuostatose, atitinka pagal Sąjungos teisės aktus vartotojų apsaugos teisės aktui keliamus reikalavimus. Bet kuriuo atveju teisinis pagrindas pagal Sąjungos teisę nėra Direktyva 2009/22/EB dėl ieškinių dėl uždraudimo ginant vartotojų interesus.

Negaliojančių Bendrųjų komercinių sąlygų taikymas pagal UKlaG 1 straipsnį

- 44 Galiausiai kyla klausimas, ar, įsigaliojus Reglamentui 2016/679, ieškove turi teisę įgyvendinti reglamento nuostatas dėl duomenų apsaugos pareikšdama reikalavimą, kuriuo siekiama Bendrųjų komercinių sąlygų kontrolės.

- 45 *UKlaG* 3 straipsnyje nustatyta, kad kompetentingi subjektai gali reikalauti pagal *UKlaG* 1 straipsnį uždrausti taikyti Bendrąsias komercines sąlygas, kurios remiantis BGB 307 straipsniu yra negaliojančios.
- 46 Negalima aiškiai atsakyti, ar pagal *UKlaG* 3 straipsnį teisę reikšti reikalavimus turintys subjektai, tokie kaip ieškovė, teisę pareikšti ieškinį dėl draudimo taikyti Bendrąsias komercines sąlygas (dar) turi ir įsigaliojus Reglamentui 2016/679, kai toks ieškinys grindžiamas šio reglamento nuostatų dėl duomenų apsaugos pažeidimu.
- 47 Pavyzdžiui, egzistuoja nuomonė, kad, atsižvelgiant į Reglamentu 2016/679 siekiamą visiško suderinimo tikslą, preziumuotina, jog šio reglamento 80 straipsnio 2 dalyje numatyta įgyvendinimo galimybė asociacijoms reiškia galutinio pobūdžio teisės normą. Reglamente 2016/679, neviršijant tiksliai apibrėžtų ribų, valstybėms narėms suteikiama galimybė asociacijoms numatyti atskirą ir nuo įgaliojimų nepriklausančią įgyvendinimo teisę. Todėl atmestina galimybė taikyti tokius institutus kaip Bendrųjų komercinių sąlygų turinio kontrolė ir konkurencijos teise grindžiamos kontrolės vykdymas remiantis duomenų tvarkymo procesų vertinimu pagal Reglamentą 2016/679. Tokios įgyvendinimo galimybės asociacijoms ir nebėra reikalingos, nes Vokietijos teisės aktų leidėjas gali pasinaudodamas Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalyje numatyta nukrypti leidžiančia nuostata joms suteikti išsamią teisę pareikšti kolektyvinį ieškinį ar paduoti kolektyvinį skundą.

Konkretaus teisės pažeidimo nebuvimas

- 48 Kaip paaiškinta pirma, teisės pareikšti ieškinį išnykimas kasaciniame procese nulemia ieškinio nepriimtinumą. Teisė pareikšti ieškinį negali būti grindžiama argumentu, jog *UKlaG* 3 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 1–3 punktų, aiškinamų kartu su *UKlaG* 1 straipsniu ir 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktu, nuostatos, taikant Sąjungos teisę atitinkantį aiškinimą, laikytinos teisės normomis, kuriomis (iš anksto) įgyvendinta Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalis.
- 49 Vis dėlto egzistuoja ir tokia nuomonė, jog asociacijos turi teisę pareikšti ieškinį pagal *UKlaG* 3 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 1–3 punktus siekdamos imtis veiksmų dėl pažeidimų pagal *UKlaG* 2 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio 11 punktą, jei jos atitinka Reglamento 2016/679 80 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.
- 50 Vis dėlto, remiantis tokiais argumentais, nagrinėjamoje byloje negalima preziumuoti ieškovės teisės pareikšti ieškinį. Taip yra dėl to, kad, net ir pagal pirmą pateiktą nuomonę iš esmės laikant įmanoma, jog buvo (iš anksto) įgyvendinta Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalis, tam, kad būtų galima preziumuoti teisę pareikšti ieškinį pagal *UKlaG* 3 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį taikant būtiną Sąjungos teisę atitinkantį aiškinimą ir atsižvelgiant į Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalį, aiškinamą kartu su jo 1 dalimi, reikia, kad būtų įvykdyti reikalavimai, su kuriais reglamento leidėjas susiejo valstybių

narių galimybę numatyti teisę pareikšti kolektyvinį ieškinį. Taip nėra: Reglamento 2016/679 80 straipsnio 2 dalimi valstybėms narėms suteikiama teisė asociacijoms suteikti teisinės apsaugos galimybę apima tik tokias teisių gynimo priemones, kuriomis įstaiga, organizacija ar asociacija skundžia duomenų subjekto teisių pagal šį reglamentą pažeidimą tvarkant šiuos duomenis.

- 51 Šios sąlygos neįvykdytos. Galima patvirtinti galimybę pareikšti apie teisių pažeidimą tvarkant duomenis pagal reglamento 4 straipsnio 2 punktą. Vis dėlto ieškovė nenurodo jokio duomenų subjekto teisių pažeidimo, kaip tai suprantama pagal reglamento 80 straipsnio 2 dalį. Priešingai, ieškinio reikalavimo dalykas yra abstraktus programėlių centro pateikiamos informacijos patikrinimas, kurį turi atlikti atsakovė pagal objektyviosios duomenų apsaugos teisės kriterijų; apie fizinio asmens, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2016/679 4 straipsnio 1 punktą, teisių pažeidimą ieškovė nepareiškė.

DARBINIS VERTINIMAS